

Rådsbeslut om ingående av frihandelsavtal med Nya Zeeland

2022/23:FPM60

Utrikesdepartementet

2023-03-23

Dokumentbeteckning

COM(2023) 87

Förslag till RÅDETS BESLUT om ingående av frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Nya Zeeland

Sammanfattning

Kommissionen föreslår att Europeiska unionens råd ska fatta beslut om att ingå ett frihandelsavtal mellan EU och Nya Zeeland. Förhandlingarna om ett frihandelsavtal inleddes 2018 och avslutades 2022.

Regeringen välkomnar och stödjer det framförhandlade avtalet och att EU gemensamt bedriver en effektiv handelspolitik som skapar möjligheter för företag att verka på en icke-diskriminerande, regelstyrd och transparent världsmarknad.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Beslutet att börja förbereda för eventuella förhandlingar fattades den 29 oktober 2015 vid ett möte mellan Europeiska rådets ordförande, Europeiska kommissionens ordförande och Nya Zeelands premiärminister. Stor vikt lades vid det faktum att Nya Zeeland är en av de snabbast växande utvecklade ekonomierna i världen och att landet redan ingått många förmånshandelsavtal med andra parter. Detta innebär att EU:s företag har mindre gynnsamma villkor än många andra när det gäller att få tillträde till Nya Zeelands marknad.

Våren 2017 slutfördes ett omfattande sonderingsförfarande som landade i slutsatsen att förhandlingar skulle kunna leda fram till ett handelsavtal till nytta för båda parter.

Den 22 maj 2018 bemyndigade Europeiska unionens råd Europeiska kommissionen att inleda handelsförhandlingar med Nya Zeeland och antog förhandlingsdirektiven. Den första rundan i förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan Europeiska unionen och Nya Zeeland (frihandelsavtalet) ägde rum i juli 2018. Efter en fyra år lång process och tolv förhandlingsrundor slutförde EU och Nya Zeeland förhandlingarna om ett långtgående frihandelsavtal den 30 juni 2022.

1.2 Förslagets innehåll

Frihandelsavtalet mellan EU och Nya Zeeland innehåller åtaganden som är centrala för EU:s handelspolitik och där EU har exklusiv befogenhet. Avtalet innebär att alla Nya Zeelands tullar på varor från EU avskaffas, att jordbrukare i EU stöds och att arbetstagare och miljön skyddas genom långtgående bestämmelser om hållbar utveckling. Frihandelsavtalet är det första som EU ingått som förhåller sig till EU:s nya policy om hållbarhetsfrågor i EU:s frihandelsavtal.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Frihandelsavtalet mellan EU och Nya Zeeland är fullt förenligt med unionens politik och fordrar inte att EU ändrar sina regler, bestämmelser eller normer. I likhet med alla andra handelsavtal som kommissionen har förhandlat fram skyddar frihandelsavtalet offentliga tjänster fullt ut och säkerställer som en grundprincip statens rätt att reglera allmänna intressen.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Frihandelsavtalet kommer att påverka inkomstsidan av EU:s budget. De uteblivna tullarna beräknas uppgå till ca 150 miljoner euro om året när frihandelsavtalet är fullständigt genomfört. Uppskattningen bygger på den beräknade genomsnittliga importen 2030 utan ett frihandelsavtal och representerar det årliga inkomstbortfallet till följd av en fullständig avveckling av EU:s tullar och kvoter på import med ursprung i Nya Zeeland. Uteblivna tullintäkter kommer att finansieras via den BNI-baserade avgiften i systemet för EU:s egna medel. Avgiftskomponenten betalar medlemsstaterna in till EU i relation till deras respektive andel av EU:s totala BNI. Således kommer Sveriges BNI-baserade avgift att öka i paritet med Sveriges andel av EU:s totala BNI.

Frihandelsavtalet väntas samtidigt leda till att den bilaterala handeln mellan EU och Nya Zeeland ökar med upp till 30 procent och till att företag i EU som

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer att rådet beslutar om att ingå frihandelsavtalet med Nya Zeeland.

Avtalet väntas underlätta utbytet mellan Nya Zeeland och EU till gagn för såväl konsumenter som näringsidkare och för ekonomin i stort. Bedömningen är att avtalet kommer att leda till ökad handel och därmed ekonomisk aktivitet och effektivitet (vilket kommer att bidra till tillväxt och skatteintäkter).

Dessutom innebär frihandelsavtalet en viktig politisk signal om stöd för ett regelbaserat handelssystem och nära samarbete mellan Nya Zeeland och EU. Frihandelsavtalet ligger i linje med EU:s pågående ansträngningar för att ytterligare förstärka de ekonomiska förbindelserna med Indiska oceanen och Stilla havet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

EU:s medlemsstater har inför och under förhandlingarna konsulterats muntligen och skriftligen via rådets handelspolitiska kommitté (TPC). Medlemsstaterna har genomgående uttryckt stöd för avtalet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har regelbundet informerats och konsulterats om förhandlingarna via sitt utskott för internationell handel (INTA).

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte sänts på remiss i enlighet med praxis.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Frihandelsavtalet mellan EU och Nya Zeeland undertecknas av unionen i enlighet med ett rådsbeslut som grundar sig på artikel 218.5 i EUF-fördraget och ingås av unionen i enlighet med ett rådsbeslut som grundar sig på artikel 218.6 i EUF-fördraget, efter Europaparlamentets godkännande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

2022/23:FPM60

Frihandelsavtalet mellan EU och Nya Zeeland omfattar inte frågor som faller utanför EU:s exklusiva befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därmed inte tillämplig på avtalet.

Avtalet är enligt regeringens mening förenligt med proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Frihandelsavtalet med Nya Zeeland väntas undertecknas under sommaren 2023.